

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 4P/105/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8221201800
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Slavomír Ivanecký
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2021:8221201800.1

Uznesenie

Okresný súd Bardejov sudcom JUDr. Slavomírom Ivaneckým v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté U. U., Q.. XX.XX.XXXX G. W. U., Q.. XX.XX.XXXX, bytom u matky, detí rodičov J. U.N., Q.. XX.XX.XXXX, U. Y. XX, XXX XX U., zastúpeného JUDr. Matúšom Hribom, advokátom so sídlom Na hradbách 5, Bardejov a U. U., Q.. XX.XX.XXXX, W. U. N. Q. XX, XXX XX U., toho času prechodne R. X, XXX XX Q., o nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Zamieta návrh otca na vydanie neodkladného opatrenia.

odôvodnenie:

1. Otec maloletých sa návrhom, doručeným tunajšiemu súdu dňa 4.10.2021 domáha vydania neodkladného opatrenia, ktorým by súd zveril obe maloleté do osobnej starostlivosti otca, ktorému by matka bola povinná obe maloleté dcéry odovzdať, určil matke výživné vo výške po 100 Eur mesačne na maloletú W. a na maloletú U. a upravil styk matky s maloletými na každý párný týždeň od piatka od 16.00 hod. do nedele do 18.00 hod., ktoré si matka vyzdvihne v čase určenom pre začiatok styku v mieste bydliska otca, kde ich po skončení doby určenej pre styk s nimi vráti. Otec žiadal, aby súd určil, že toto neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Svoj návrh odôvodnil tým, že manželstvo rodičov bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Bardejov, sp. zn. 4P/109/2018 zo dňa 15.10.2018, ktorý sa stalo právoplatným 19.10.2018. Súd zveril maloleté deti U. U. a W. U.Á. do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, ktorá sa mala realizovať v pravidelných týždňových intervaloch a ktorá mala začínať výkonom osobnej starostlivosti matky o maloleté od prvého piatka od 18.00 hod. po právoplatnosti rozsudku, a mala trvať do nasledujúceho piatka do 18.00 hod., kedy začínal výkon osobnej starostlivosti o maloleté zo strany otca. Na návrh matky sa viedlo konanie o zmenu rozhodnutia v časti úpravy styku a výživného, pričom tento návrh matky bol právoplatne zamietnutý. Od konca septembra 2020 matka po rozhodnutí prvostupňového súdu, napriek jej neúspechu, svojvoľne deti presťahovala do Q., čo trvá až dosiaľ. Nakoľko v rámci priebehu odvolacieho konania boli deti neodkladným opatrením zverené otcovi, bolo vedené aj konanie o výkon tohto NO pred tunajším súdom pod sp.zn. 7Em/1/2021. Konanie však bude zastavené, nakoľko odvolací súd rozhodol vo veci samej (odvolaní matky proti zamietnutiu návrhu na zmenu striedavej starostlivosti) v júni 2021, čím NO zaniklo, avšak medzičasom sa prejednávalo odvolanie matky, kde odvolací súd rozhodol o zastavení odvolacieho konania. Matka podala koncom augusta 2021 nový návrh na NO v súvislosti so školskou dochádzkou detí, ktorý súd zamietol a v súčasnosti prebieha odvolacie konanie. Podľa otca, matka naďalej porušuje rozhodnutie a stretávaní sa maloletých detí s otcom. Najskôr v období od októbra do decembra porušovala úpravu podľa rozvodového rozsudku, od januára do júna porušovala neodkladné opatrenie a od júla dosiaľ opäť úpravu podľa rozvodového rozsudku. Otec má za to, že potreba vydania neodkladného opatrenia je jasne daná, dcéry už mesiac (september 2021) nechodia do školy v U., kde sú prihlásené a nedôvodný návrh matky na udelenie súhlasu bol zamietnutý. V tejto súvislosti otec uvádza, že bolo vykonávané aj šetrenie príslušným orgánom ohľadne porušovania právnych predpisov o zanedbaní školskej dochádzky, kde matka predkladala aj potvrdenie o vyšetrení detí ich alergologičkou J.. G. X. zo Y.Í., ktorá deti ani nevidela a vydala potvrdenie dodatočne, čo otec

zistil priamo od dotknutej lekárky. Podľa otca je potrebné zabezpečiť nielen školskú dochádzku, ale i obnovenie vzťahu detí s otcom a stabilné výchovné prostredie, ktoré vie otec zabezpečiť, nakoľko matka nerešpektuje ani zákon ani súdy a v zúfalej snahe ťažko šťve deti proti otcovi. Otec tak na základe dôvodov odvolacieho súdu v odôvodnení neodkladného opatrenia (ktorým mu boli dcéry zverené), ako aj neustále sa zhoršujúceho vzťahu s jeho dcérami spôsobeného štváním zo strany matky a z toho plynúcej potreby urýchlenej nápravy (ktorá bez osobného kontaktu nie je možná) má za to, že je najlepšom záujme dcér obnoviť ich prirodzené prostredie i vzťah s otcom.

2. Na tunajšom súde prebieha zároveň pod spisovou značkou 1P 71/2019 konanie, v ktorom matka maloletých navrhla zveriť obe maloleté do jej osobnej starostlivosti a určiť otcovi výživné na maloletú U. vo výške 200 Eur mesačne a na maloletú W. vo výške 150 Eur mesačne, pretože striedavá osobná starostlivosť neplnila podľa matky svoj účel. Súd rozsudkom č.k. 1P 71/2019 - 75 zo dňa 18.5.2020 návrh matky zamietol z dôvodu, že striedavá osobná starostlivosť je v záujme maloletých. Voči tomuto rozsudku podala matka odvolanie, na základe čoho Krajský súd v Prešove rozsudkom č.k. 24CoP 132/2020 - 338 zo dňa 27.5.2021 potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa. V priebehu odvolacieho konania podala matka maloletých návrh na prenesenie príslušnosti a na vydanie neodkladného opatrenia, v zmysle ktorého by súd zveril deti do jej osobnej starostlivosti, určil na maloleté minimálne výživné a upravil by styk otca s maloletými na každý nepárny týždeň od piatka od 16.00 hod. do nedele do 18.00 hod. Odvolací súd uznesením č.k. 24CoPno 3/2021 - 321 zo dňa 20.4.2021 zamietol návrh matky na prenesenie príslušnosti a rovnako zamietol návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia. Matka podaním zo dňa 1.6.2021 podala návrh na nariadenie neodkladného opatrenia a na prenesenie miestnej príslušnosti na Okresný súd Nitra, čo Okresný súd Bardejov uznesením č.k. 1P 71/2019 - 353 zo dňa 1.7.2021, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 24.7.2021 oba návrhy zamietol s odôvodnením, že sú nedôvodné. Matka sa v konaní, vedenom na tunajšom súde pod spisovou značkou 4P 87/2021 domáha vydania neodkladného opatrenia, ktorým by súd nahradil súhlas za otca vo veci mal detí U. G. W. U. so zápisom detí do ZŠ : R. Y. Š. Y. H. X. T. Q.. Súd uznesením zo dňa 6.9.2021 návrh matky ako nedôvodný zamietol. Voči touto uzneseniu podala matka odvolanie. Spis je v súčasnosti na odvolacom súde.

3. Podľa § 36 ods. 1, 4, 5 Zákona o rodiny č. 36/2005 Z. z., rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 25 a 26 sa použijú primerane.

4. Podľa § 28 ods.1, 2 Zákona o rodine Súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa, b) zastupovanie maloletého dieťaťa, c) správa majetku maloletého dieťaťa. Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

5. Podľa § 35 Zákona o rodine Ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vysťahovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

6. Podľa § 324 zákona č. 160/2015 Z.z. pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie. Na konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je príslušný okresný súd.

7. Podľa § 325 ods. 1, ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. Neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby a) poskytla aspoň časť pracovnej odmeny, ak ide o trvanie pracovného pomeru a navrhovateľ zo závažných dôvodov nepracuje, b) zložila peňažnú sumu alebo vec do úschovy na súde, c) nenakladala s určitými vecami alebo právami, d) niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala, e) nevstupovala dočasne do domu alebo bytu, v ktorom býva osoba, vo vzťahu ku ktorej je dôvodne podozrivá z násillia, f) nevstupovala alebo iba obmedzene vstupovala do domu alebo bytu, na pracovisko alebo iné miesto, kde býva, zdržiava sa alebo ktoré pravidelne navštevuje osoba, ktorej telesnú integritu alebo duševnú integritu svojím konaním ohrozuje, g) písomne, telefonicky, elektronickou komunikáciou alebo inými prostriedkami úplne alebo čiastočne nekontaktovala osobu, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť takým konaním ohrozená, h) sa na

určenú vzdialenosť nepribližovala alebo iba obmedzene približovala k osobe, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť jej konaním ohrozená.

8. Podľa § 329 zákona č. 160/2015 Z.z. súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

9. Podľa § 28 Zákona o rodine Súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa, b) zastupovanie maloletého dieťaťa, c) správa majetku maloletého dieťaťa. Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa. Rodičovské práva a povinnosti vykonáva jeden z rodičov, ak druhý z rodičov nežije, je neznámy alebo ak nemá spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu. Platí to aj v prípade, ak jeden z rodičov bol pozbavený rodičovských práv a povinností, ak mu bol výkon jeho rodičovských práv a povinností obmedzený alebo pozastavený.

10. Podľa § 31 ods. 1 Zákona o rodine rodičia zastupujú maloleté dieťa pri právnych úkonoch, na ktoré nie je spôsobilé.

11. Súd zamietol návrh otca na vydanie neodkladného opatrenia, pretože bez aktuálneho šetrenia pomerov maloletých detí v súčasnosti nie je možné „len tak od stola“ bez akýchkoľvek pochybností konštatovať, že je v najlepšom záujme maloletých detí, aby boli v starostlivosti otca, keďže sú fakticky dlhodobo iba s matkou. Je nepochybné, že matka zasahuje do práv otca na styk s deťmi, určený rozsudkom 4P 109/2018, čo spĺňa formálne dôvody zverenia detí, ale na druhej strane nie sú preukázané aj materiálne dôvody zverenie detí a to, že pre deti je práve takéto rozhodnutie tým najlepším riešením. Táto pochybnosť súdu je zvýraznená najmä tým, že otec podal na tunajšom súde návrh na výkon rozhodnutia, ktorému bola pridelená spisová značka 6Em 1/2021, ktorým žiadal vykonať právoplatný rozsudok 4P 109/2018, pričom podaním zo dňa 3.9.2021 uviedol, že na tom netrvá navrhuje, aby súd o tom nerozhodoval. Ak sa teda otec mohol a môže domáhať rovno výkonu právoplatného súdneho rozhodnutia, ktoré by mu umožnilo styk s maloletými deťmi a tohto sa bez zmysluplného vysvetlenia vzdal, nie je súdu jasné, prečo podal ďalší návrh na vydanie exekučného titulu na vyše za situácie, že čím dlhšie sú deti iba s matkou bez kontaktu otca s nimi, tým viac sa prerušuje puto medzi deťmi a otcom a naopak, posilňujú sa väzby matky a oboch dcér, s ktorou sú vo výlučnom kontakte. Doba, ktorá presahuje jeden rok je podľa názoru súdu dostatočne dlhé obdobie, kedy je potrebné vo veci samej skúmať aj to, či je pre maloleté skutočne najlepšie riešenie rovno ich zveriť do starostlivosti otca a umožniť matke kontakt iba približne 48 hodín s nimi za dva týždne. Na to je potrebné jednak vykonať šetrenie maloletých detí, pribrať do konania vo veci samej buď znalca, alebo odborníka na rodičovské vzťahy, prípadne využiť inštitút Cochemu, pretože autoritatívne rozhodnutie súdu nemusí byť v danej situácii tým najlepším riešením pre maloleté deti, keďže rozhodnutie nebude mať oporu vo faktickom vzťahu rodičov a detí, ktorý sa treba v prvom rade pokúsiť nanovo vybudovať, aby dopad negatívnej situácie v rodine nemal najhorší vplyv práve na deti. Nie je vylúčené, že toto by mohlo nastať núteným výkonom rozhodnutia, ktoré otec navrhuje, pričom stále má možnosti riešiť to aj inou formou, než návrhom na neodkladné opatrenia. Striedavý kontakt medzi rodičmi a deťmi, určený rozsudkom v konaní 4P 109/2018 sa súdu stále javí ako lepšie riešenie najmä za súčasnej situácie, než to, čo navrhuje otec. Existuje tu riziko, že prílišný formalizmus by v tomto prípade deťom mohol viac uškodiť, než pomôcť.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia na Okresný súd Bardejov. Odvolanie môže podať účastník, v koho neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom súde. Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo podané po uplynutí lehoty podľa odseku 1 preto, že odvolateľ sa spravoval nesprávnym poučením súdu o lehote na podanie odvolania. Ak rozhodnutie neobsahuje poučenie o lehote na podanie odvolania alebo ak obsahuje nesprávne poučenie o tom, že odvolanie nie je prípustné, možno podať odvolanie do 15 dní od doručenia rozhodnutia. Odvolanie je podané včas aj

vtedy, ak bolo podané na nepríslušnom súde preto, že odvolateľ sa spravoval nesprávnym poučením o súde príslušnom na podanie odvolania. To platí aj vtedy, ak rozhodnutie neobsahuje poučenie o súde príslušnom na podanie odvolania. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Odvolanie možno odôvodniť tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, ako aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie rozhodnutia.

Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné dňom doručenia bez ohľadu na jeho právoplatnosť (§ 332 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z.).